Obraznost terminologie — motivace pojmenování brouků

OPEN ACCESS

Bohumila Junková

ABSTRAKT:
V článku se zabýváme popisnými termíny, které jsou časté v zoologii a botanice. Pojmenování živočichů a rostlin obsahují důležité informace o vlastnostech pojmenovávaných subjektů. Užívají je nejen odborníci, ale i široká veřejnost. Většinou se při jejich tvoření uplatňují důležité znaky, není ale výjimkou, že odborný název je výsledkem subjektivního přístupu, kdy jsou preferovány vlastnosti nepodstatné. Obraznost pojmenování a s ní související expresivitu předpokládáme ve funkčním stylu uměleckých textů, v analytických žánrech stylu publicistického i v běžné komunikaci. V uvedených typech textů mají různé funkce, např. estetickou, persvazivní, občas jsou užívány bez konkrétního záměru. Třebaže s odborným funkčním stylem uvedené vlastnosti nespojujeme, mají i zde své uplatnění.

KLÍČOVÁ SLOVA:
expresivita, funkční styl odborný, motivace pojmenování rostlin a živočichů, obraznost, termíny popisné

ABSTRACT:
The paper deals with descriptive terms commonly occurring in zoology and botany. The names of animals and plants often carry important information about the characteristics of subjects named. They are used not only by experts in the field but also by the public in everyday communication. Creating these terms is mostly based on their important characteristics, but sometimes a special term is the result of a subjective approach when unimportant features are given preference. Figurative language and expressivity are frequent within artistic styles, in analytical genres of journalism, but also in spontaneous communication. In different types of texts, they have various functions (for instance, esthetic, pervasive etc.), but they are often used without concrete purpose. Although we do not connect these features with a special functional style, they can also be found there.

KEYWORDS:
Expressivity, Functional specialist style, Motivation behind plant and animal names, Figurative language, Descriptive terms

ÚVOD

Obrazná pojmenování různých typů mají své trvalé zastoupení ve funkčním stylu uměleckých textů jako prostředky estetického působení na adresáta. S obrazností se ale setkáme i v textech dalších funkčních stylů: ve stylu prostěsdělovacím s oblibou užíváme různé typy paronym (frazémy v širokém slova smyslu, pořekadla, přísloví, pranostiky aj.), výrazně se obrazné prostředky (zvláště od 90. let 20. století) uplatňují ve funkčním stylu publicistickém. V něm přispívají hojnou měrou k aktualizaci textu, především užívají-li se některé v transformované či modifikované podobě.

OPEN ACCESS

Texty odborného funkčního stylu přinášejí přesné, jednoznačně formulované informace s vyloučením emocionality. Tento požadavek se realizuje především v rovině lexikální prostřednictvím termínů jednotlivých vědních oborů. J. V. Bečka (1992) vymezuje podle kvality tři skupiny termínů: odborné, popisné a technologické. Termíny popisné nejsou definovány a vytvářejí otevřený systém s možností jej podle potřeby doplňovat při poznávání dalších nových subjektů. Jedním z požadavků na slova fungující jako termíny je podle J. V. Bečky absence expresivity. V článku se budeme zabývat termíny, které nejen obraznost nevylučují, ale přímo s ní při tvorbě jednoznačných a přesných pojmenování počítají.

Popisné termíny se dobře uplatňují v zoologii a botanice. Vzhledem k velkému množství termínů jsme soustředili pozornost pouze na pojmenování brouků. Jazykový materiál jsme čerpali z *Kapesního atlasu brouků* (Javorek 1968), v němž je uvedeno 115 druhů. Pozornost jsme soustředili na jejich pojmenování česká. U 18 z nich české názvy druhové a někdy i rodové chybějí. Autor publikace se odvolává na skutečnost, že české názvy u této skupiny byly utvořeny násilně, a nejsou proto uváděny ani v díle *Soustava a jména živočichů* (Kratochvíl–Bartoš 1954).

TERMINOLOGIE PO JAZYKOVĚDNÉ STRÁNCE

Mezi pojmem a popisným pojmenováním (termínem) není přímý vztah. Základem nového pojmenování nejsou všechny znaky, které tvoří součást pojmu, ale pouze některé z nich. Obvykle jsou využity znaky podstatné, důležité, nápadné, ale někdy může být vybrán i znak nepříliš významný. Ján Horecký (1956) v souvislosti s výběrem znaků hovoří o motivačních znacích pojmenování. Motivační znaky tvoří jednak pojmenovávací znaky inherentní (vnitřní), tj. takové, které lze pozorovat na pojmenovávaném objektu přímo našimi smysly, např. barva, velikost, tvar, vůně; jednak pojmenovávací znaky adherentní (vnější). Ty jsou zaměřeny na původ a účel pojmenovávaného objektu.

Problematiku novočeského zoologického názvosloví nastiňuje V. Šmilauer (1956). Připomíná zásluhy J. S. Presla, na jehož práci navázal brněnský zoolog E. Bayer, podle jehož zásad byla vypracována jednotná živočišná soustava, na níž se následně významnou měrou podílel J. Kratochvíl (Kratochvíl–Bartoš 1954). Zásluhy J. S. Presla kladně hodnotí také E. Havlová (1992), zmiňuje jeho systematickou práci při tvoření nových pojmenování z oblasti zoologie a vyslovuje názor, že jeho zásluhou byla ve 20. letech 20. století česká nomenklatura čeledí dokonalejší než nomenklatura vědecká. Při tvoření českých názvů využíval J. S. Presl především slova domácí, přejímky ze slovanských jazyků, vlastní novotvary, přejímky z neslovanských jazyků. Feminina volil jen tam, kde nebyla možnost volby, přednost mají pojmenování rodu mužského. Největší přínos spatřoval v užívání vlastních novotvarů, ovšem do současnosti se udržela pouze asi polovina Preslem navrhovaných názvů.

České zoologické názvosloví je důležité především pro širokou veřejnost, protože pojmenování živočichů (i rostlin) je součástí běžné slovní zásoby češtiny, odborníci ve vědecké komunikaci obvykle užívají termíny latinské (Zahradník 1974: 24). Protože věnujeme pozornost broukům a motivaci jejich pojmenování v češtině, připomínáme, že tvoření jejich českých jmen bylo velmi náročné také vzhledem k množství druhů.

OPEN ACCESS

V. Šmilauer (1956) proto kladně hodnotí, že ne všechna rodová jména latinská byla nahrazována českými ekvivalenty.

Jak jsme zmínili, mnohá pojmenování vytvořená českými přírodovědci se vůbec neujala, časté jsou však doslovné překlady z latiny, např. *potápník vroubený — Dytiscus marginalis, vodomil černý — Hydrophilus piceus.* Pokud jde o slovotvorné typy, nejužívanějšími příponami jsou *-ík, -ek, -ec*: *drabčík, hrobařík, bázlivec, krasec, roháček* apod. Frekventované jsou názvy tvořené skládáním: *krytohlav, lýkožrout, listokaz, pestrokrovečník, zlatohlávek* aj. Obvykle obsahují informaci o jejich vzhledu, prostředí, způsobu výživy apod. (viz dále).

NOMENKLATURA ROSTLIN A ŽIVOČICHŮ

Pojmenování živočichů a rostlin byla vždy nedílnou součástí slovní zásoby češtiny. Jejich znalost se neomezuje pouze na skupinu odborníků, ale užívá je široká veřejnost. Přírodovědná nomenklatura má svá pravidla, proto podle toho, jak jsou pojmenování utvořena, poznáme, jde-li o živočichy či rostliny příbuzné. K tomu slouží různé slovní druhy a jejich spojování v pojmenování několikaslovná, v našem případě dvouslovná. Název řádu je označován substantivem v plurálu (*brouci*), čeleď substantivizovaným adjektivem v plurálu (*vrubounovití, svižníkovití, potápníkovití*), rodová pojmenování označují substantiva v singuláru (*slunéčko, páteříček*). Pro označení druhu se užívá dvouslovné spojení, v němž na prvním místě je vždy rodové jméno, na druhém místě druhový přívlastek vyjádřený obvykle adjektivem (*kvapník kovový, listokaz zahradní*), méně časté je spojení dvou substantiv (*nosorožík kapucínek*).

V pojmenování brouků převažuje jednoznačně mužský rod; ženský rod (*mandelinka bramborová*) i rod střední (*slunéčko 22tečné*) je výjimečný.

STRUČNÁ CHARAKTERISTIKA BROUKŮ

Brouci jsou jedním z mnoha řádů hmyzu, který se řadí ke kmeni členovců. Jejich tělo je opatřeno pohyblivými pohybovými orgány a bystrými smysly. Pohybují se především pomocí nohou, na rozdíl od jiného hmyzu létají málo, někteří ani létat nemohou, např. *střevlíci* nebo *kvapníci,* ale o to rychlejší je jejich pohyb po zemi. To se odráží i v jejich nomenklatuře (*kvapník kovový, svižník polní*). Ve skupině bezobratlých živočichů patří brouci k nejdokonalejším. Žijí nejen ve volné přírodě, ale i v domácnostech. Mnozí z nich ničí zemědělské kulturní rostliny, lesní porosty, znehodnocují potraviny, jiní však jsou pro člověka i přírodu užiteční, neboť jejich potravou jsou larvy jiných škodlivých druhů hmyzu.

MOTIVACE POJMENOVÁNÍ BROUKŮ

U názvů brouků bylo zjištěno 32 různých motivačních základů: místo, kde žijí (38), barva těla (28), místo, kde škodí (16), potrava (14), způsob života larev (8), tvar tyka-

OPEN ACCESS

del (8), tvar těla (7), tvar štítu (6), tvar nosce (6), způsob, jak škodí (6), způsob pohybu (6), místo výskytu (5), zdobení krovek (5), kladení vajíček (4), zvlášť nápadný barevný znak (3), jak se dostávají k potravě (3), velikost těla (2), způsob života (2), vlastnost barvy (2), nápadné zvuky (2), tvar krovek (2), reakce na nebezpečí (2), tvar makadel (1), čich (1), barva štítu (1), potrava larev (1), jed/lék (1), tvar čelistí (1), zdobení štítu (1), způsob přijímání potravy (1), vůně/zápach (1), povrch těla (1). U všech motivačních základů se jedná o sémantickou motivaci (metaforické nebo metonymické přenesení významu). Nejčastější motivace je místo, kde žijí, barva těla, místo, kde škodí a potrava. Vlastnosti, které jsou na první pohled nápadné, rozhodují především o motivaci druhových jmen.

MÍSTO VÝSKYTU

Pro identifikaci jednotlivých brouků je velmi důležité, kde se s nimi můžeme setkat, místo, kde brouci žijí, kde škodí, popř. kam kladou vajíčka či kde se vyvíjejí jejich larvy. Z pojmenování brouků lze zjistit, že základní okruhy jejich výskytu jsou příroda, zemědělské kultury a lidská obydlí.

S většinou brouků se můžeme setkat ve volné přírodě. Tato informace je obsažena nejčastěji v jejich pojmenování druhovém. Proto převažují adjektiva (*svižník polní, drabčík břehový, listokaz zahradní, blýskáček řepkový, kozlíček topolový, mandelinka topolová, tesařík dubový, tesařík borový, nosatec lískový, rýhonosec řepný* apod.). U mnohých pojmenování brouků je nositelem informace o místě, kde žijí, jméno rodové, tzn. substantivum (*vodomil černý, malinovník šedý*). Jsou ale i případy, kdy informace o místě pobytu brouka je obsažena v obou částech pojmenování, nejde ale o zdvojení stejné informace, ale o její zpřesnění. Je tomu tak např. u názvů *zrnokaz hrachový, květopas jabloňový, lýkožrout smrkový*, kde druhové jméno označuje hostitelskou rostlinu, rodové jméno část rostliny, jíž se brouk živí.

S místem, kde brouci žijí, bývá často spojována také jejich barva (*vodomil černý*), způsob pohybu (*svižník polní*), nápadný vzhled (*krytonosec makovicový, klikoroh devětsilový*) či zdobení některé části těla (*potápník vroubený, listopas zdobený*).

BARVA TĚLA

Charakteristickým znakem, který je na první pohled viditelný bez podrobného zkoumání, je barva. Většinou se součástí pojmenování stávají barvy, které jsou buď velmi nápadné (*páteříček žlutý, kovařík zelený, majka fialová, tesařík fialový*), nebo naopak zcela nenápadné (*kovařík tmavý, krajník hnědý, tesařík hnědý, malinovník šedý, bázlivec černý, hrobařík černý, pilous černý, vodomil černý*) a pokrývají celé tělo nebo alespoň jeho hřbetní část. V přírodě si také snáze všimneme brouků, kteří se lesknou, proto k barvám tvořícím některou z částí pojmenování brouků patří také lesklé nebo kovové odstíny různých barev (*kovařík kovový, kvapník kovový, střevlíček měděný, střevlík měděný, krasec lesklý, kvapník měnivý, blýskáček řepkový, zlatohlávek zlatý*). Někdy se barva vyskytuje na celém povrchu těla brouka, jindy je barevně nápadná pouze některá část

OPEN ACCESS

těla. Obvykle jsou to krovky (*pestrokrovečník mravenčí, pestrokrovečník včelový, drabčík hnědokrový*), někdy kromě krovek také štít (*slunéčko 22tečné*).

U některých brouků je barva základním, někdy dokonce jediným kritériem pro jejich pojmenování. Ve většině případů však bývá součástí názvu ještě minimálně jedna další vlastnost. Barva bývá často kombinována se způsobem pohybu brouka (*kvapník měnivý*), místem života (*vodomil černý*) nebo tvarem těla (*páteříček žlutý, pestrokrovečník mravenčí*). V ojedinělých případech není barva přímo součástí pojmenování, ale lze předpokládat, že svou roli společně s jinými kritérii má. Např. *smrtník obecný* je brouk černé barvy, kterou jsme zvyklí spojovat se smrtí, mimoto se ale tento brouk staví v případě ohrožení do strnulé pozice — předstírá mrtvého. Barva je v pojmenování brouků v převážné většině vyjádřena adjektivem (*šedý, černý, žlutý, měděný, zlatý*), méně často substantivem (*pestrokrovečník*), ojediněle jméno rodové i druhové redundantně označuje tutéž barvu (*zlatohlávek zlatý*).

NÁPADNÉ ZNAKY

Zajímavou skupinu tvoří termíny, jejichž prostřednictvím se dozvíme o nápadných znacích těla brouků nebo některých jeho částí, podle nichž brouka poznáme a odlišíme od jiných druhů. K broukům s neobvyklým tělem patří např. *mrchožrout zploštělý*. *Páteříček žlutý* je štíhlý brouk s měkkým tělem, motivací pojmenování je tvar krovek, který připomíná charakteristický dlouhý oděv kněze, pátera. *Pestrokrovečník mravenčí* je tvarem těla podobný mravenci, zatímco *krytohlav* má i hlavu pokrytou štítem. Mezi nápadné znaky patří neobvyklý tvar nosce, krovek, tykadel, štítu, čelistí, a dokonce i makadel. *Roháč obecný* je nápadný tím, že sameček má mohutná, parohovitě prodloužená kusadla, která používá jako zbraň při zápasech s jinými samci o samičku. Sameček *nosorožíka kapucínka* má na čele dlouhý roh. *Tesařík polokrový* má značně zkrácené krovky. Silná pilovitá tykadla jsou charakteristická pro brouka pojmenovaného *tesařík piluna*. K broukům s dlouhým noscem patří např. *zobonoska ovocná* (samička má nosec dlouhý jako hlavu a štít dohromady), nápadný nosec mají *nosatčík obecný* a *lalokonosec libečkový*. *Rýhonosec řepný* má nosec po stranách hranatý uprostřed s podélným kýlem a *nosatec lískový* je brouk charakteristický pro svůj dlouhý a velmi tenký nosec. K broukům s neobvyklým tvarem tykadel patří *klikoroh borový* a *klikoroh devětsilový*. Ojedinělé je pojmenování, jehož jméno rodové i druhové přinášejí informaci o nápadných znacích na dvou částech těla (tykadlech a štítu). *Tesařík piluna* má na hlavě silná pilovitá tykadla a rovněž jeho štít je po stranách ozdoben dvěma pilovitými výběžky. Jak vidíme z uváděných příkladů, neobvyklý tvar brouků se promítá jak do jména rodového, tak i druhového.

Někteří brouci jsou charakterističtí tím, že část jejich těla je nápadně zdobená. Součástí jejich pojmenování se ale zdobená část těla stane jen v případě, že je na první pohled viditelná, že není nutné brouka podrobněji zkoumat a prohlížet. Zbarvení jako rozlišovací znak je nejvíce patrné na krovkách (*potápník rýhovaný, drabčík dvouskvrnný, kovařík páskovaný*) a štítu (*krasec čtyřtečný, chroustek páskovaný*). K nejčastějším způsobům zdobení krovek a štítu patří rýhy, jamky, proužky a skvrny. Většinou z pojmenování brouka poznáme, jak je jeho tělo zdobeno (třebaže jsou výjimky,

OPEN ACCESS

např. *listopas zdobený*), ale nemusí být vždy upřesněno, o kterou část těla se jedná. *Drabčík dvouskvrnný* má bez ohledu na pohlaví na krovkách dvě charakteristické světlé okrouhlé skvrny. *Kovařík páskovaný* má hnědočerné krovky zdobené načervenalou podélnou páskou, podobně je na tom i *chroustek páskovaný*, pro něhož je charakteristickým znakem tmavší čára na hřbetě. *Krasec čtyřtečný* má na ploše štítu čtyři dosti hluboké jamky, zatímco na štítu *červotoče proužkovaného* je nápadný hrbolek, krovky má protáhlé, podélně rýhované a v rýhách tečkované.

V některých případech zdobení těla pomůže odlišit samičku od samečka. Samička *potápníka rýhovaného* má krovky zdobené čtyřmi hlubokými obrvenými rýhami, zatímco krovky samečka jsou hladké. O zdobení těla jsme informováni výhradně prostřednictvím jména druhového a u našeho jazykového materiálu je tato vlastnost vyjádřena vždy adjektivem.

POTRAVA

Podle toho, čím se brouci živí, je můžeme rozdělit na škodlivé a užitečné. Tato skutečnost se projevuje i v jejich pojmenování. Některá pojmenování, pokud v nás vzbuzují příjemné či nepříjemné pocity, do značné míry ovlivňují náš negativní či pozitivní postoj ke konkrétním skupinám brouků, ne vždy je ale asociace vyplývající z pojmenování brouka správná. Nepříjemné asociace ve většině z nás vyvolá *mrchožrout housenkář*, přestože je užitečný tím, že v korunách stromů loví housenky drobných motýlů. Podobně je neškodný i *hrobařík obecný*, má jemný čich, již zdálky cítí drobnou mrtvolku myši či ptáka. Pokud je mrtvolka na sypkém podkladě, hrobaříci ji podhrabou a stáhnou pod povrch. Samička klade do mrtvolky vajíčka a vylíhlé larvy se zahnívající mršinou živí. Jde o brouky velmi užitečné. Do skupiny brouků, jejichž jméno naopak může působit sympaticky, patří např. *pestrokrovečník včelový*, krásný brouk, který je však postrachem včelích úlů, nebo *malinovník šedý*, který ovšem vykusuje poupata malinovníku a jeho bílé beznohé larvy způsobují červivost malin, čímž znehodnocují sklizeň. Škodlivý je také *krytonosec makovicový*, jehož larvy se živí semeny máku. K broukům, které nevidíme rádi v domácnostech, patří *kožojed obecný* a *kožojed skvrnitý*, kteří, jak z jejich rodového jména vyplývá, ničí např. kožešiny, kůži a vlnu. Jak je zřejmé z příkladů, o tom, čím se brouci živí, se můžeme dovědět jak z jejich jména rodového, tak druhového.

REAKCE NA NEBEZPEČÍ

V nomenklatuře je výjimečně obsažena informace o tom, jak brouk reaguje na nebezpečí. *Prskavec větší* v okamžiku bezprostředního nebezpečí vystřeluje na své nepřátele ostře palčivou kapalinu rozptylující se v modravou páru. *Červotoč proužkovaný* svým rodovým jménem sděluje, jakým způsobem se dostává k potravě. V noci dělá do dřeva otvory, ze kterých se sypou piliny. Tím vydává pravidelné zvuky připomínající „tikot" nazývaný také „umrlčí hodiny", které jsou dobře slyšitelné zvlášť v noci. Podobně si počíná i *vrtavec*. Jeho larvy rozhryzávají krátkými, ale silnými kusadly rozmanité rost-

OPEN ACCESS

linné i živočišné odpadky. Některé druhy vrtají chodbičky ve dřevě, dokonce i v holubím trusu. Také vůně může být jedním z motivačních znaků pojmenování, jak je patrné u *tesaříka pižmového*, o němž se uvádí, že voní (páchne?) po pižmu.

Ojediněle tělo brouka obsahuje látku, která může pozitivně či negativně ovlivnit zdravotní stav člověka. Tělo *puchýřníka lékařského* obsahuje prudký jed, který způsobuje i v malém množství poruchy zdraví. Jed cantharidin je sice v rukou lékaře lékem, byl však prokazatelně součástí jedu aqua tofana, jímž v Itálii rodina Medicejských odstraňovala své nepohodlné odpůrce (Javorek 1968: 161).

DALŠÍ MOTIVACE POJMENOVÁNÍ

V pojmenování brouků se někdy užívají další vlastnosti, které jsou typické pouze pro malou skupinu nebo pro jednotlivce. Někteří brouci se pohybují rychleji než ostatní, pro jiné je příznačný neobvyklý způsob pohybu. *Kvapník měnivý* a *kvapník kovový* jsou brouci velmi čilí, rychle pobíhají po polích a polních cestách. *Vírník obecný* je přizpůsoben rychlému pohybu na vodní hladině i ve vodě. Rychlým pohybem působí na hladině malé víry — rejdí za klidných dnů po hladině stojatých i tekoucích vod.

Příjemné asociace vyvolá pojmenování brouka poukazující na jeho obzvlášť sympatické vlastnosti. *Krasec lesklý* je popisován jako nádherný brouček, který je okrasou našich květů. Kladné vlastnosti předpokládáme u termínů tvořených deminutivy (*nosorožík kapucínek, páteříček žlutý, kozlíček vrbový*). Deminutiva představují v češtině frekventovaný slovotvorný typ. Důležitá při jejich užití v pojmenování brouků je funkce pojmenovávací, spolu s funkcí zdrobňující (Štícha 2013: 154). Jde buď o broučky malé (*roháček kozlík, střevlíček měděný*), nebo hezké a užitečné (*střevlíček obecný*) či jinak sympatické. Na rozdíl od J. V. Bečky (1992: 75) se domníváme, že zkoumané termíny mohou být hodnoceny jako expresivní.

ZÁVĚR

České přírodovědné názvosloví tvoří přehledný a ucelený systém s pevnými pravidly. I když jsme se v našem příspěvku zabývali pouze pojmenováními brouků, a to ještě jejich velmi malou částí (v České republice jich žije více než 7 000 různých druhů), podobným způsobem se tvoří pojmenování mnoha dalších skupin živočichů a rostlin. Popisné termíny se v tomto oboru mohou velmi dobře uplatnit proto, že pojmenovávají živé subjekty s velkým množstvím kvalitativních i kvantitativních znaků. Jak je zřejmé z příkladů, většinou se při tomto procesu uplatňují znaky nápadné, i když v některých případech je základem termínu ryze subjektivní přístup jeho tvůrce a v pojmenování se potom objeví i vlastnost méně nápadná.

Náš příspěvek si neklade za cíl poskytnout vyčerpávající informaci o motivaci popisných pojmenování, ale pouze naznačuje dílčí možnosti jejich tvoření prostřednictvím motivačních znaků pojmenovávaného subjektu. Domníváme se, že je přínosné věnovat popisným termínům pozornost a objevovat ve způsobu jejich vzniku další zajímavé souvislosti.

OPEN ACCESS

České názvy brouků (Javorek 1968): *bázlivec černý, bázlivec olšový, bělokaz švestkový, blýskáček řepkový, červotoč proužkovaný, drabčík břehový, drabčík dvouskvrnný, drabčík hnědokrový, drabčík tečkovaný, drabčík zdobený, dřepčík vrbový, dřepčík zelný, hnojník obecný, hrbáč osenní, hrobařík černý, hrobařík obecný, hrobařík velký, chrobák velký, chroust obecný, chroustek jarní, chroustek letní, chroustek páskovaný, chřestovníček cibulový, klikoroh borový, klikoroh devětsilový, kovařík kovový, kovařík páskovaný, kovařík tmavý, kovařík zelený, kozlíček dazule, kozlíček hnědý, kozlíček osikový, kozlíček topolový, kozlíček vrbový, kožojed obecný, kožojed skvrnitý, krajník hnědý, krajník pižmový, krasec čtyřtečný, krasec lesklý, krytohlav, krytonosec makovicový, kvapník kovový, kvapník měnivý, květopas jabloňový, lalokonosec libečkový, listohlod obecný, listokaz zahradní, listopas zdobený, lýkožrout smrkový, majka fialová, malinovník šedý, mandelinka bramborová, mandelinka mátová, mandelinka topolová, mrchožrout housenkář, mrchožrout zploštělý, mršník výkalový, nosatčík obecný, nosatec lískový, nosorožík kapucínek, páteříček žlutý, pestrokrovečník mravenčí, pestrokrovečník včelový, pilous černý, potápník rýhovaný, potápník vroubený, potemník moučný, prskavec větší, puchýřník lékařský, rákosníček, roháč obecný, roháček kozlík, rušník krtičníkový, rušník muzejní, rýhonosec řepný, slunéčko sedmitečné, slunéčko 22tečné, smolák sosnový, smolák jedlový, smrtník obecný, střevlíček měděný, střevlíček obecný, střevlík měděný, svižník písčinný, svižník polní, šídlatec lesklý, štítonoš, tesařík borový, tesařík bukový, tesařík fialový, tesařík hnědý, tesařík korový, tesařík krovový, tesařík obecný, tesařík piluna, tesařík pižmový, tesařík polokrový, vírník obecný, vodomil černý, vrbař hladký, vrtavec, zlatohlávek zlatý, zobonoska ovocná, zobonoska révová, zrnokaz hrachový*

BIBLIOGRAFIE:

Bečka, J. V. (1992): *Česká stylistika*. Praha: Academia.

Havlová, E. (1992): Několik poznámek k počátkům české zoologické terminologie, *Naše řeč* 75. 4, s. 205–211.

Horecký, J. (1956): *Základy slovenskej terminológie*. Bratislava: Slovenská akadémia vied.

Javorek, V. (1968): *Kapesní atlas brouků*. Praha: SPN.

Kratochvíl, J — Bartoš, E. (1954): *Soustava a jména živočichů*. Praha: ČSAV.

Šmilauer, V. (1956): Nové české názvosloví zoologické, *Naše řeč* 39. 3–4, s. 84–92.

Štícha, F. a kol. (2013): *Akademická gramatika spisovné češtiny*. Praha: Academia.

Zahradník, J. (1974): *Svět brouků*. Praha: Práce.